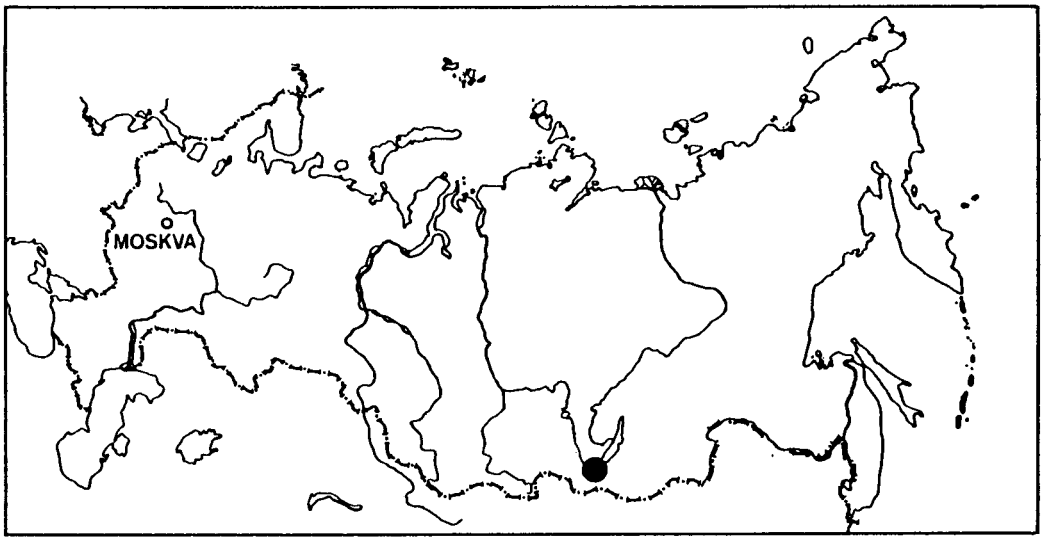
Wiadomości Botaniczne **37**(3/4): 111–112, 1993

POLSKIE BADANIA GEOBOTANICZNE
POZA GRANICAMI KRAJU
Materiały 36 Seminarium Geobotanicznego,
Warszawa, 15–16.03.1991
Redakcja: *J. B. Faliński & Z. Mirek*

POLISH GEOBOTANICAL INVESTIGATIONS
ABROAD
Materials of the 36th Geobotanical Seminar,
Warsaw, 15–16 March 1991
Edited by: *J. B. Faliński & Z. Mirek*

BADANIA SYSTEMATYCZNO-GEOGRAFICZNE NAD GATUNKAMI RODZINY *CYPERACEAE* WSCHODNIEJ SYBERII

The systematical and geographical studies on *Cyperaceae* in East Siberia

Waldemar ŻUKOWSKI

Summary. The studies on systematic and geographical distribution of some species of *Cyperaceae* were carried out in the period of 1990–1991 at the southern part of Baikal Lake, in the vicinity of Irkuck in East Siberia. A special attention was paid to the occurrence of the species of that group in different plant formations. Many rare and new species for that region were found, and also for species of the genus *Carex* and *Eriophorum* the samples for further studies on population variability were gathered. At the same time, the data concerning distribution of the threatened and endangered species of Siberia were collected.

Key words: taxonomy, distribution, *Cyperaceae*, variability, endangered species, Siberia

Prof. dr hab. Waldemar Żukowski, Zakład Taksonomii Roślin, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Al. Niepodległości 14, 61–713 Poznań

Badania nad systematyką i geograficznym rozmieszczeniem gatunków z rodziny *Cyperaceae* prowadzono w 1990 i 1991 roku we wschodniej Syberii w okolicach Irkucka, w górach koło osady Moty nad rzeką Irkut, Listwianki i Posolskoje nad jeziorem Bajkał oraz w delcie rzeki Selengi. Studia te realizowano w oparciu o materiały zebrane w terenie jak i analizę materiału zielnikowego innych badaczy (IRK). W czasie badań terenowych zwracano uwagę na udział gatunków tej grupy w różnych formacjach roślinnych. Zebrano też próby populacyjne do badań nad zmiennością *Carex* i *Eriophorum*.

Rezultaty badań są jeszcze w opracowaniu. Ze wstępnych wyników można wymienić następujące:

1. Na badanym terenie stwierdzono 62 gatunki z rodziny *Cyperaceae*. Szczególnie interesujące taksony grupuje rodzaj *Carex*, np. *C. lithophila, C. sajanensis* i *C. schmidtii*.

2. W zbiorowiskach turzycowo-mszystych dominują następujące gatunki: *Carex chordorrhiza, C. limosa, C. meyeriana* i *C. wiluica*. Na dużych przestrzeniach występuje *Eriophorum chamissonis*. Dość często spotykane jest *Eriophorum gracile*, rzadziej natomiast *Eleocharis mamillata* subsp. *ussuriensis*. W delcie Selengi w rozlewiskach roną: *Carex schmidtii, C. rhynchophysa, C. gracilis, C. vesicaria, Scirpus radicans, Scirpus tabernaemontanii, Eleocharis palustris* subsp. *palustris, E. acicularis*, a na wyspach tej delty: *C. sajanensis, C. curaica, C. dichroa, C. enervis i C. distans* subsp. *aspratilis* oraz *Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis*. W tajdze modrzewiowo-limbowej *Carex globularis*, w tajdze limbowej *C. iljinii*, a w lasach brzozowych *C. pallida*.

3. Badane gatunki tworzą charakterystyczne ugrupowania roślinne, toteż w oparciu o wstępną analizę syntaksonomiczną można wyróżnić następujące zespoły: *Caricetum chordorrhizae, Caricetum limosi, Caricetum schmidtii* i *Scirpetum radicantis*.

4. W zbiorach zielnikowych (IRK) rewidowano gatunki rodzaju *Kobresia*, zbierane głównie w górach nad jeziorem Bajkał.

5. Przy okazji studiów nad *Cyperaceae* zebrano dane do rozmieszczenia zagrożonych i wymierających gatunków Syberii: *Iris laevigata, Cypripedium macranthon, Utricularia australis, Malus pallasiana, Nymphaea tetragona* i *Trollius asiaticus*.

Instytucje współorganizujące badania:
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
Uniwersytet w Irkucku, Irkuck, Rosja